

Юрій БОГАЄВСЬКИЙ,
*Надзвичайний і Повноважний Посол,
ветеран дипломатичної служби*

«ОБЛОГА. ВІД ПЕРЕЯСЛАВА Й ДОНІНИ»

Анотація. У статті автор коротко рецензує книгу спогадів колеги та ветерана дипломатичної служби Володимира Лазаровича Чорного. Автор дослідив викладені у книзі роздуми про непросте минуле й сучасне не лише України та її народу, а й окремої людини. Проаналізував розповідь В.Л. Чорного, яка починається з опису його рідного села Івангород на Черкащині, й перетікає в опис контексту всеукраїнської історії. Зазначає, що велику увагу автор книги приділив сумним і досить трагічним періодам суспільного буття України різних років – війнам, голодоморам, а також негативним наслідкам так званого «стратегічного партнерства» з пострадянською Росією.

Ключові слова: спогади, Російська Федерація, українські дипломати, колега.

Під такою багатозначною назвою наприкінці 2018 року за сприяння Генеральної дирекції з обслуговування іноземних представництв і творчого колективу рекламно-видавничого відділу дирекції «Медіацентр» вийшла друком довгоочікувана книга спогадів ветерана дипломатичної служби Володимира Лазаровича Чорного.

Це його вистраждані й вистиглі за чимало років роздуми про непросте минуле й сьогодення не лише нашої України та її народу, а й окремої людини.

Я залюбки ознайомився з цією працею мого багаторічного колеги, тому маю всі підстави стверджувати, що її неможливо читати без супутніх особистих роздумів та спогадів. І саме цей визначальний чинник має бути характерною ознакою будь-якої розвідки на історичну тему.

Автор розпочав свою оповідь із рідного села Івангород на Черкащині, а тоді перевів її в контекст усеукраїнської історії. Він подає багато невідомих або маловідомих широкому загалу фактів, які в поєднанні з його особистими оцінками дають змогу читачеві краще зрозуміти, глибше усвідомити сенс жертвних змагань представників різних поколінь нашого народу за гідне життя української нації. Про це й важливо, і конче необхідно знати всім, а надто молодому поколінню українців сучасності.

Велику увагу автор приділив сумним і трагічним періодам суспільного буття України різних років – війнам, голодоморам. Згадав також про негативні наслідки так званого стратегічного партнерства з пострадянською Росією. Зробив аргументований висновок про те, що сучасний політичний режим цієї сусідньої держави нав'язує світовій спільноті свої правила гри, конфліктні варіанти співіснування, зухвало розв'язавши агресивну війну проти незалежної України, демонструючи ганебне та зневажливе ставлення до цивілізованих норм міжнародного права.

До зазначеного висновку від себе додаю таке. Під проводом нинішнього керівника Російська Федерація дедалі виразніше перетворюється на відверту продовжувачку тоталітарної ідеології колишньої радянської «імперії зла», як цілком небезпідставно охарактеризував її свого часу 40-й президент Сполучених Штатів Америки Рональд Вілсон Рейган.

Розмаїта добірка спогадів, інтерв'ю та документів про радянську дійсність із «присмаком» його особистого латвійського, казахського та якутського досвіду – це і є те, із чим автор представив на суд читача свою книжку.

Уперше в ній подано всі доступні, але, можливо, і не зовсім повні списки жертв політичних репресій, Другої світової війни та штучного голодомору 1932–1933 років, що його створив радянський режим, які разом налічували понад 500 людей. Тобто більше половини мешканців села, у якому Володимир Лазарович народився за день до завершення далекого 1929 року. І це лише в одному населеному пункті України!

Провідною в оповіді, а на цьому треба особливо наголосити, є думка про винятково важливу, основоположну роль батьків, сільських трударів, у всьому, чого досягнув автор за довгі роки свого насиченого життя. Світлій пам'яті своїх батьків та земляків він і присвятив книжку.

І це є надзвичайно зворушливим, добрим прикладом для багатьох наших громадян. «Покладіть і ви свою цеглинку в Будинок пам'яті», – звертається автор до всіх, хто цікавиться не лише історією своїх малих батьківщин, а й непростю історією України. Водночас він звертає увагу на те, що «кращої можливості знати свою історію, ніж знати її в оригіналі, немає».

Із цими словами важко не погодитися.

Уважаю, що мій колега зробив дуже корисну справу, і не лише для себе, власної родини та своїх земляків.

Тож я від щирого серця вітаю Володимира Лазаровича з реалізацією такого важливого творчого задуму.

А нинішньому поколінню українських дипломатів рекомендую обов'язково уважно прочитати цю книжку. Водночас раджу прислухатися до такого закликів її автора: «Хай наступне покоління, якщо захоче, відчує, якими ми були і як жили. Хай зрозуміють, за що боролися, чого досягли і що втрачали».

Yuri BOHAIEVSKY,
Ambassador Extraordinary and Plenipotentiary,
Veteran of diplomatic service

THE SIEGE. FROM PEREIASLAV TO THE PRESENT

Abstract. In late 2018, such an ambiguous phrase became the name of the long-overdue memory book by Volodymyr Chorny, a veteran diplomat, brought out with the facilitation of the Directorate-General for Rendering Services to Foreign Missions and the creative team of the Advertising and Publishing Department of the “Mediacenter” Directorate.

The book relates his hard-won and ripe reflections about the tortuous past and present of Ukraine, its people and every individual.

It was an immense pleasure to read this book by my long-standing colleague and, therefore, I have every reason to claim that it is impossible to read it without one’s own concomitant reflections and memories. That is the decisive factor, which has to be an inherent feature of any history book.

The narrator begins his story in his native village of Ivanhorod in the Cherkasy region, putting it into the context of all-Ukrainian history. He provides a lot of unknown and obscure facts, which together with his personal assessment enable the reader to understand, or, to be more exact, to become fully aware of the essence of the self-sacrificing quest of various generations of Ukrainians for a decent life for our nation. It is utterly necessary to disseminate this knowledge to everyone, especially to the younger generation of Ukrainians.

The author attaches considerable attention to the distressing and quite tragic eras of social life in Ukraine – wars, holodomors, as well as repercussions of the so-called ‘strategic partnership’ with post-Soviet Russia. He makes a well-grounded conclusion that the current political regime of this neighbouring country is imposing its own playing field and contentious mode of existence upon the world community, by waging a flagrant war against independent Ukraine and manifesting shameless disregard for the civilized norms of international law.

For my part, I would like to add the following. Under the rule of its current leader, the Russian Federation is becoming an ever more explicit successor of the former totalitarian Soviet ideology of the ‘evil empire’, as rightfully described by Ronald Wilson Reagan, 40th President of the United States.

A collection of various memories, interviews and documents on Soviet realities with a hint of the author’s personal Latvian, Kazakh and Yakutian experience all serve to attract readers’ attention to this rather riveting book.

For the first time, it features all available, though non-exhaustive, lists of victims of the Soviet-inflicted 1932–1933 Holodomor, political repression and World War II, totaling more than 500 people, which is more than half of the author’s native village population, in which Volodymyr Chorny was born the day before the end of the far 1929. And that is only one locality in Ukraine!

The cross-cutting theme of the book – and that is of special importance – is the critically essential and fundamental role of parents and hard-working villagers in everything the author was able to achieve over many years of his meaningful life. It is to the blessed memory of his parents and countrymen that he dedicated this book.

That is a good and most moving example for many of our fellow citizens. “Place your own building block to the House of Memory,” says the author, addressing everyone, who is interested not only in the history of his or her small native land, but in the tortuous history of Ukraine. At the same time, he draws our attention to the fact that “there is no better way of knowing your history than to know it in its original form.”

One cannot fail to agree with these words.

I believe that my colleague has done a great service, not only for himself, but for his family and countrymen.

Therefore, I wholeheartedly congratulate the author with the fulfillment of his important creative vision.

I would also recommend to read this book by the current generation of Ukrainian diplomats. Meanwhile, I also suggest heeding the author’s advice: “May succeeding generations feel who we were and how we lived, if they want to. May they understand what we fought for, what we gained and what we lost.”

Keywords: memoirs, Russian Federation, Ukrainian diplomats, colleague.